

Kommunebilde for Flatanger kommune 2021

Et grunnlag for dialog mellom Flatanger kommune og Statsforvalteren i Trøndelag

1 Innledning

Statsforvalteren i Trøndelag søker kunnskapsbasert dialog med kommunene i fylket. Derfor legger *kommunestatistikken* og *kommunebildene*, sammen med *Statsforvalterens kommunebesøk*, viktige premisser for dialogen. *Kommunebildene* gjengir embetets «bilde» og inntrykk av kommunen, både av kommunen som helhet og av enkelttjenester og forvaltningsområder.

Kommunebildene utarbeides i forbindelse med *Statsforvalterens kommunebesøk* og danner grunnlaget for dialogen i disse møtene. Bildene kan bli justert i etterkant av besøket, basert på dialogen med kommunen. Etter besøkene publiseres bildene på Statsforvalterens nettside.

Etter denne innledningen, presenteres et utvalg av faktabasert informasjon om den aktuelle kommunens geografi, befolkning, bo- og arbeidsmarked og den kommunale organisasjonen i kapittel 2. Kapittel 3 gjengir Statsforvalterens hovedbilde av den aktuelle kommunen ut fra et bredt samfunnsperspektiv og med bakgrunn i vårt bilde av kommunens tjeneste- og forvaltningsområder. Dette er blant annet basert på analyser, statistikk, utførte tilsyn, eventuelle klagesaker og dialog med kommunen. Kapitlet oppsummerer også trafikklysvurderingene (som utdypes i kapittel 4), samt en liste med tema Statsforvalteren ønsker dialog om under *Statsforvalterens kommunebesøk*.

Kapittel 4 har følgende gjennomgående innhold og struktur i de temavise delkapitlene:

1. **Fokusområder** – angir med utgangspunkt i statlige forventninger, politikk og vår kjennskap til kommunen, hvilke områder som Statsforvalteren i et forvaltnings- og utviklingsperspektiv vil legge særlig vekt på i dialogen om de enkelte tjeneste- og forvaltningsområdene.
2. **Sentrale nøkkeltall** – gjengir relevant statistikk som gir et overordnet bilde av tjeneste- eller forvaltningsområdet sett opp mot fokusområdene eller området som helhet. Med mindre annet er oppgitt er nøkkeltallene hentet fra SSB. Utfyllende statistikk for de ulike områdene finnes i Kommunestatistikken.
3. **Statsforvalterens bilde av området** – gjengir Statsforvalterens inntrykk av tjeneste- eller forvaltningsområdet for kommunen som organisasjon sett opp mot fokusområdene, herunder:

	Vesentlig informasjon for helhetsbildet
	Styrker og muligheter
	Svakheter, utfordringer og sårbarhet
	Framtidsperspektivet – utfordringsbildet og handlingsrom
 Farge	Det benyttes trafikklys for å visualisere Statsforvalterens inntrykk av tjeneste- eller forvaltningsområdet som helhet. Trafikklysene gjengir vår vurdering med tanke på <u>kvalitet, sårbarhet og bærekraft</u> per dags dato, og i hvilken grad det er indikasjoner på avvik eller risiko for avvik fra det som forventes i lov, forskrift og god faglig praksis. Vurderingen gjengis med fargene rød, gul og grønn for hhv. svak, middels eller god . Sammen med trafikklyset gis det en kort tekstlig oppsummering og begrunnelse.

4. **Sentrale tema** – tema/forhold som det vil være særlig aktuelt å følge opp i den sektorvise dialogen mellom kommunen og Statsforvalteren eller i kommunens eget utviklingsarbeid. *Det legges ikke opp til en omfattende dialog om de enkelte oppfølgingspunktene i kapittel 4 under Statsforvalterens kommunebesøk.*

Innhold

1	Innledning.....	1
2	Kort om kommunen	3
2.1	Befolkning.....	4
2.2	Bo- og arbeidsmarked	4
3	Statsforvalterens hovedbilde av kommunen.....	6
	Sentrale tema og dialogpunkt	8
4	Statsforvalterens bilde av tjeneste- og forvaltningsområder.....	10
4.1	Kommunal planlegging	10
4.2	Kommunal økonomi	11
4.3	Samfunnssikkerhet og beredskap.....	12
4.4	Folkehelse	13
4.5	Omsorgstjenestene	14
4.6	Kommunehelsetjenesten	15
4.7	Sosialtjenesten	16
4.8	Integrering og kvalifisering	17
4.9	Barnehage	18
4.10	Grunnskole	19
4.11	Barnevern	20
4.12	Klima og miljø.....	21
4.13	Landbruk.....	22
4.14	Reindrift	23

Kommunevåpenet (godkjent i 1990) har tre innbøyde sølvsparrer mot en grønn bakgrunn; symboliserer båtbauger sett forfra. Kommuneblomsten er østersurt.

2 Kort om kommunen

Flatanger kommune¹ ligger nordvest i Trøndelag fylke og sørvest for innløpet til Namsfjorden og grenser i sør til Osen og i øst og nord til Namsos. Flere korte og krokete fjorder skjærer seg inn i landet, og utenfor ligger en mengde øyer og skjær; 1084 i alt, hvorav Kvernøya, Halmøya og Bjørøya er de største. Fastlandet er sterkt kupert med høyder på 400–600 meter over havet, høyest er Beingårdsheia (613 moh.).

Bosetningen ligger spredt lang kysten, og ligger med noen svært få unntak på fastlandet. I Lauvsnes, kommunens administrasjonssenter og eneste tettsted, bor omkring 40 prosent av kommunens innbyggere. Folketallet i kommunen har stort sett gått tilbake.

Hovednæringer er landbruk, fiske, havbruk og turisme. Jordbruksarealene ligger inne i fjordene. Havbruksnæringen er svært viktig, og det er flere oppdrettsanlegg i kommunen. Ellers noe fiskeforedling og småindustri. Turismen er økende; båtturer og fiske i de særpregede havområdene er populært. Det er godt med overnattingsmuligheter i rorbuer og leiligheter.

Flatanger ble 28. januar 2014 rammet av en brann hvor mye bebyggelse gikk opp i flammer, i alt over 60 bygninger av forskjellig slag. Heldigvis kom ingen mennesker til skade. Verst rammet ble grendene Hasvåg og Småværet.

Flatanger kommune	
<i>Visjon:</i>	Flatanger - Aktivt og åpent
<i>Ordfører:</i>	Olav Jørgen Bjørkås (Sp)
<i>Varaordfører:</i>	Lars Haagensen (FrP)
<i>Politisk organisering:</i>	Formannskap og 1 hovedutvalg
<i>Kommunestyret:</i>	15 representanter: 5 Sp, 3 FrP, 3 SV, 2 Ap og 2 H
<i>Valgdeltakelse:</i>	74,4 % (kommunestyrevalget i 2019)
<i>Kommunedirektør/Rådmann:</i>	Rune Strøm
<i>Adm. organisering:</i>	3-nivåmodell
<i>Interkommunalt samarbeid:</i>	Kommunen deltar i totalt 38 interkommunale ordninger, herav ingen ordninger der kommunen selv ivaretar vertskommuneansvaret.
<p>Endelig vedtak i kommunereformarbeidet ble gjort i Flatanger kommunestyre 16.6.2016: «Flatanger kommunestyre følger innbyggernes klare råd gitt i rådgivende folkeavstemning, og vedtar ut fra dette at Flatanger kommune fortsatt skal bestå som egen kommune. De vurderinger som er gjort i h.h.t regjeringens 4 hovedmål for kommunereformen, som er listet opp i vedlagte saksframstilling med utgangspunkt i egne analyser og utredning foretatt av Trøndelag Forskning og Utvikling i Rapport 2016:2 og som taler for at Flatanger kommune bør bestå som egen kommune, tillegges i sum større vekt enn de vurderinger som taler for at Flatanger bør bli en del av Midtre Namdal. Mål om styrket lokal samfunnsutvikling og opprettholdelse av et levende lokaldemokrati vektlegges særlig sterkt.</p> <p>Det konstateres at Flatanger kommune ikke inngår i en naturlig hverdagsregion med nabokommunene, og at regjeringa har lagt dette som et viktig kriterium i kommunereformprosessen og i nytt inntektssystem. Flatanger kommune er fortsatt positiv til samarbeid med nabokommunene.</p>	

¹ Store Norske Leksikon

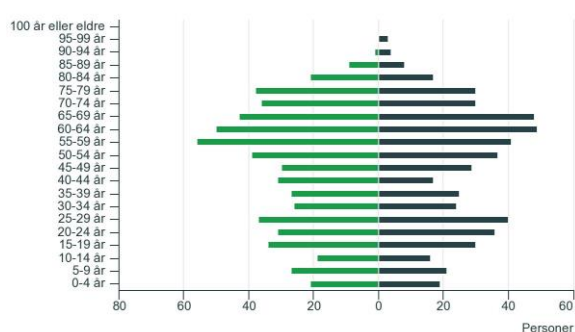
Flatanger kommune er også positiv til å forhandle om eventuelle framtidige grensejusteringer mot Statland/Tøtdal/Seter for å få en mer funksjonell hverdagsregion»

2.1 Befolkning

Ved inngangen til 2021 var det registrert 1 100 innbyggere i kommunen, en nedgang på 3 innbyggere siden årsskiftet 2019-2020. I nedgangen lå det et fødselsunderskudd på 9 personer, en netto innvandring på 1 person (5 innvandret og 4 utvandret) og en netto innenlandsk innflytting på 5 personer. Kommunen hadde en samlet befolkningsnedgang på 2 i 2018, ingen endring i 2019 og en befolkningsøkning på 5 de 2 første kvartalene i år. Ved valget i 2021 var ingen kommunens innbyggere innskrevet i Sametingets valgmanntall. Andelen innvandrerbefolkning i kommunen er 12,3 %².

Diagrammet viser antall personer i ulike aldersgrupper i kommunen, fordelt på menn og kvinner ved inngangen til 2021. SSB sin befolkningsframskriving fra 2020³ viser en forventet folkemengde på 1 166 i 2030 og 1 172 i 2050. Forsørgerbrøken for eldre (antallet over 64 år relativt til antallet 20-64 år) var ved inngangen av 2020 på 0,46 og forventes å øke til 0,84 i 2050. Tilsvarende tall for landet er hhv. 0,30 og 0,51.

Aldersfordeling for innbyggerne i kommunen

Kilde: Befolkning, Statistisk sentralbyrå

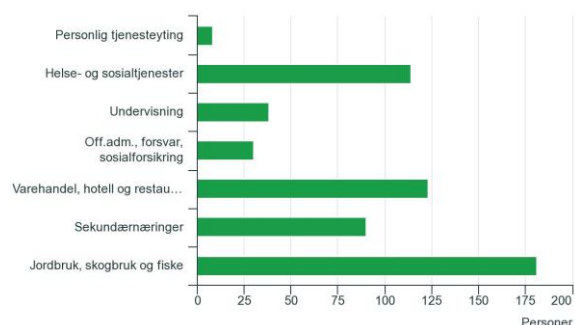
2.2 Bo- og arbeidsmarked

Flatanger er i felles BA-region med Overhalla og Namsos, hvor det er en reiseavstand på drøyt timen til senterkommunen Namsos⁴. I 2020 pendlet 145 av kommunens innbyggere til jobb i annen kommune, samtidig som 159 i andre kommuner pendlet til jobb i kommunen. Arbeidsplassdekningen⁵ i kommunen var samme år på 109,7 %.

Diagrammet viser hva innbyggerne med bosted i kommunen arbeidet med ved inngangen til 2021. Andelen sysselsatte i privat sektor og offentlige foretak utgjør 74,0 % av de sysselsatte i kommunen (2020). Landsgjennomsnittet lå på 68,0 %.

Av kommunens befolkning over 16 år er det 44,6 % (36,9 % i landet) som har fullført videregående skole, 3,0 % (3,0) som har fagskole, 20,9 % (24,7) som har 4-årig høyere utdanning og 5,5 % (10,6) som har høyere utdanning på mer enn 4 år.

Hva innbyggerne jobber med

Kilde: Sysselsetting, registerbasert, Statistisk sentralbyrå

² Innvandrere omfatter førstegenerasjonsinnvandrere uten norsk bakgrunn og andregenerasjonsinnvandrere.

³ MMMM-alternativet (middels nasjonal fruktbarhet, levealder, innenlands flytting og innvandring)

⁴ TØI rapport 1713/2019

⁵ Sysselsatte som arbeider i kommunen som andel av sysselsatte som bor i kommunen.

Sentrale nøkkeltall	Flatanger	Landet
Helt arbeidsledige i pst. av arbeidsstyrken per 31.08.21 (antall i parentes) ¹	1,8 (11)	2,7
Mottakere av uføretrygd i pst. av befolkningen 18-67 år per 30.06.21 (antall i parentes) ¹	14,9 (102)	10,5
Lønnstakere med legemeldt sykefravær i pst. av arbeidstakere i alt per 31.03.21 (antall i parentes)	7,7 (38)	6,8

1) Kilde NAV

3 Statsforvalterens hovedbilde av kommunen

Denne delen gjengir Statsforvalteren i Trøndelag sitt hovedbilde av kommunen ut fra et bredt samfunnsperspektiv og med bakgrunn i vårt bilde av kommunens tjeneste- og forvaltningsområder i kapittel 4.

Statsforvalterens bilde av kommunen	
i	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kommuneplanens samfunnsdel planlegges revidert, iht. planstrategien. Kommuneplanens arealdel fra 2016 planlegges ikke revidert, med unntak av arealdel tilknyttet sjøområdene (kystsoneplan). 2. Kommunen har mange fritidsboliger og hytter sammenlignet med andre på samme størrelse. 3. Kommunen har i perioden 2018-20 fått utbetalt 71,7 mill. kr i havbruksfond. 4. Flatanger har bygd nytt sykehjem og boliger med heldøgns omsorgsplasser. 5. Kommunen er tilknyttet legevaksordningen i Namdal, Midtre Namdal legevakt. Samarbeider med Namsos og Osen om Ø-hjelps tilbud. I tillegg samarbeides det med andre kommuner om kommunelegefunksjon og miljørettet helsevern. 6. Flatanger inngikk 01.01.20 et interkommunalt samarbeid med Namsos, Overhalla og Høylandet om de sosiale tjenestene. Namsos er vertskommune. 7. Flatanger kommune har vært en oppfølgingskommune, dvs. at kommunen har hatt svake lærings- og læringsmiljøresultater over flere år. I den forbindelse har kommunen hatt nasjonalt veilederkorps gjennom oppfølgingsordninga fra januar 2019 til juni 2021. 8. Namsos kommune er vertskommune for den interkommunale barneverntjenesten som i tillegg består av Flatanger og Overhalla. 9. Fovsen Njaarke sijte består av to driftsgrupper og det er Nord-Fosen-gruppen som har beiterettigheter i Flatanger.
+	<ol style="list-style-type: none"> 1. Flatanger deltar i samarbeidet om kystsoneplan for Namdal-Fosen 2. Kommunen har god økonomisk stilling, men de økonomiske nøkkeltallene er i stor grad påvirket av utbetalingene i havbruksfond. 3. Kommunen har et godt kulturliv med mange ulike aktiviteter. 4. Iverksatt lokalt rekrutteringsprosjekt som ser på ulike tiltak for å skaffe tilstrekkelig helsepersonell frem i tid. Kommunen har jobbet med å implementere Velferdsteknologi og satset på ernæringstiltak ved det nye sykehjemmet. 5. Kommunen har god tilgang på fysioterapi og helsestasjon og skolehelsetjeneste. 6. Andel sosialhjelpsmottakere i Flatanger er lavere enn resten av landet. 7. Flatanger kommune bidrar positivt i utviklingen av det regionale kompetansenettverket på barnehageområdet. 8. Kommunen har bedre resultater for grunnskolepoeng siste skoleåret. 9. Flatanger kommune gjør en god jobb på med forvaltningsoppgavene på områdene jord og skog, til tross for begrensede ressurser på skogområdet. 10. Ut over inngrep knyttet til vindkraftutbygging, har inngrepene i reinbeitearealene vært få de siste årene. 11. Det er gjennomført strandrydding i samarbeid med havbruksnæringen.
!	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fagmiljøet på planområdet er lite og sårbart, noe som kan være utfordrende for en forutsigbar arealpolitikk og ved endring på personalsiden. 2. Kommunen er sårbar på grunn av størrelse og at kommunen ikke er en del av et større fagmiljø på økonomiområdet.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Kommunen har ikke utarbeidet mål og plan for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap, og den helhetlig ROS-sanalysen fra 2019 innfrir ikke kravene i sivilbeskyttelsesloven § 14. 4. Kommunen har en stor andel personer med overvekt, hvor bl.a. andelen med fedme ved sesjon er høyere enn landet. I tillegg har kommunen høy forekomst i andelen med muskel- og skjelettplager og psykisk lidelser i aldersgruppen 0- 74. 5. Det er stor økning blant de eldste, i tillegg til en del unge brukere av omsorgstjenesten som krever spesialisert kompetanse. 6. Det er mangel på kompetanse innen rusarbeid og psykisk helse, samt manglende plan knyttet til habilitering/rehabilitering og forbruk av antibiotika. 7. NAV Midtre Namdal har meldt om at kontoret ikke har tilstrekkelig tilgjengelighet til midlertidig botilbud, men at dette ikke er en betydelig utfordring i Flatanger kommune. 8. Kommunen har hatt dårlige resultater i nasjonale prøver over flere år. Vi ser en negativ utvikling i resultater for 8. trinn. For kommuner som har varierende antall elever per trinn, bør resultater sees over tid. To av tre elever som mottar spesialundervisning er gutter. 9. Barnevernstjenesten har hatt utfordringer på flere områder over tid. Dette har det vært dialog med tjenesten og kommuneledelsen om. Kommunen har jevnlig rapportert til Statsforvalteren om situasjonen ved tjenesten. 10. Kommunen vurderes til å ha høy risiko innen klima- og miljøområdet, noe som skyldes bl.a. manglende gjennomføring av tiltak mot fremmede arter, manglende oppdatering av Grunnforurensnings-databasen og avfalls- og avløpshåndtering.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Revisjon av kommuneplanens samfunnsdel vil gi kommunen et strategisk verktøy for å prioritere langsiktig også med tanke på fremtidige demografiutfordringer. 2. Statsforvalteren anbefaler at Flatanger kommune re-etablerer kommunalt beredskapsråd som i fellesskap utarbeider mål og plan for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i Flatanger. 3. Det knytter seg risiko til knapphet på helsepersonell i fremtiden. Dette gir utfordringer med å sikre bærekraft i omsorgstjenestene. 4. Kommunen bør være nysgjerrig på å videreutvikle tilbud til utsatt ungdom. Kommunens hjemmesider bør oppdateres, slik at det gis informasjon om hvilke sosiale tjenester innbyggerne kan søke om. 5. I tider med endringer i arbeidsmarkedet, kan tilbud om supplerende norskopplæring og annen grunnleggende kvalifisering være viktig for personer med innvandrerbakgrunn. Slike tiltak kan forbygge utenforskap og langvarig avhengighet av offentlige ytelser på sikt. 6. Andel barnehagelærer kan være sårbart på sikt og det er ingen menn som jobber i barnehagene. 7. I forberedelse av barnevernreformen/oppvekstreformen, er det nødvendig å planlegge hvordan kommunen skal lykkes med å overta økt faglig og økonomisk ansvar, samt sikre det helhetlige forebyggende arbeidet. 8. Vi er nå inne i FNs tiår for naturrestaurering, og kommunen bør se etter områder, også utenom naturreservater, som kan restaureres og tilbakeføres til naturtilstand. 9. Planteindeks antyder at skogplanting kan økes. Det samme med lovpålagte kontroller. Kommunen har en liten stillingsandel på skog, og ingen formell skogkompetanse.

Statsforvalterens vurdering av enkeltområder	
2 Rød	Områdene barnevern og klima og miljø anses som svake med hensyn til kvalitet og/eller sårbarhet og bærekraft. Det kan være indikasjoner på betydelige avvik eller høy risiko for avvik fra det som forventes i lov, forskrift og god faglig praksis. Begrunnelse for trafikklysvurderingen på det enkelte området ligger i delkapitlene i kapitel 4.
7 Gul	Områdene kommunal planlegging, samfunnssikkerhet og beredskap, folkehelse, omsorgstjenestene, kommunehelsetjenesten, barnehage og grunnskole anses som middels med hensyn til kvalitet og/eller sårbarhet og bærekraft. Det kan være indikasjoner på mindre avvik eller middels risiko for avvik fra det som forventes i lov, forskrift og god faglig praksis. Begrunnelse for trafikklysvurderingen på det enkelte området ligger i delkapitlene i kapitel 4.
5 Grønn	Områdene kommunal økonomi, sosialtjenesten, integrering og kvalifisering, landbruk og reindrift anses som gode med hensyn til kvalitet og/eller sårbarhet og bærekraft. Det er ikke indikasjoner på avvik eller risiko for avvik fra det som forventes i lov, forskrift og god faglig praksis. Begrunnelse for trafikklysvurderingen på det enkelte området ligger i delkapitlene i kapitel 4.
Sentrale tema og dialogpunkt	
<p>Kommunens rolle som tjenesteyter</p> <p><i>Kommunen har i sin rolle som tjenesteyter ansvar for kvalitet i tjenestene, effektiv bruk av samfunnets ressurser og likeverdighet. Vi er inne i en tid hvor demografiske endringer vil påvirke både tjenestebehov og tilgang på arbeidskraft. I tillegg er forebygging av utenforskap og barn og unges oppvekstvilkår viktig. Statsforvalteren ønsker å løfte følgende tema til dialog:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Barnevern. Den interkommunale barneverntjenesten har hatt utfordringer på flere områder over tid. Dette gjelder midlertidig ledelse og høyt sykefravær, lovbrudd avdekket ifm. tilsyn og vedvarende fristbrudd i undersøkelser. <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan vil kommunen sikre nødvendig kompetanse, samt kvalitet og bredde i hjelpetiltakene før ikrafttredelse av oppvekstreformen/barnevernsreformen? • Hvordan vil kommunen bidra til å sikre en praksis i tråd med regelverket, jf. avdekkede lovbrudd? 2. Oppvekstreformen. Hva er status i kommunens arbeid med barnevernsreformen/ oppvekstreformen? Hvordan vil kommunen sikre god kvalitet, bærekraft og forvaltning av disse tjenestene? 3. Bærekraftig helse- og omsorgssektor. Hvilke tiltak og planer har kommunen for kapasitet og kompetanse for å sikre en bærekraftig helse- og omsorgssektor? 4. Aldersvennlig samfunn. Hvilke planer har kommunen for et aldersvennlig samfunn og implementering av «Leve hele livet»? 	
<p>Kommunens rolle som samfunnsutvikler</p> <p><i>Det stilles store krav og forventninger til kommunen som samfunnsutvikler, og gode og oppdaterte planverk, i form av både kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, er viktig for utviklingen av lokalsamfunnet. Gode planprosesser kan også bidra til å utvikle dialogen med ulike interessenter og sikre lokaldemokratiet</i></p> <p><i>Kommunen skal revidere av kommuneplanens samfunnsdel og det planlegges revidering av kommuneplanens arealdel knyttet til Kystsonenplan. Revidering av både kommuneplanens samfunns- (og arealdel) vil gi kommunen mulighet til å identifisere fremtidige utfordringer og</i></p>	

strategier, og da spesielt knyttet til de fremtidige demografiordningene. Innenfor samfunnssikkerhet og beredskap har kommunen mangler i sine planer, og det bør utarbeides mål for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap og en plan for oppfølging av arbeidet. Helhetlig ROS-analyse og beredskapsplan må revideres. Fagmiljøet innenfor planområdet vurderes å være lite og sårbart. Statsforvalteren ønsker å løfte følgende tema til dialog:

1. **Innarbeide kystzoneplan i revisjon av arealplan.** Hvordan skal kommunen sikre god forankring mellom kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, når arealdelen ikke planlegges revidert. Hvilken status vil kystzoneplanen få for kommunens overordna plansystem?
2. **Arealstrategi som en del av samfunnsdelen.** Arealstrategi gir en kobling mellom kommuneplanens areal- og samfunnsdel, og vil være en «påminnelse» om hva målene i samfunnsdelen betyr for arealforvaltningen. Vurderer kommunen at utarbeiding av arealstrategi i samfunnsdelen kan være et verktøy for bedre politisk dialog og forankring for valg av samfunnsutviklingen?
3. **Klima og miljø.** Kommunen vurderes til høy risiko, noe som skyldes bl.a. manglende gjennomføring av tiltak mot fremmede arter, manglende oppdatering av Grunnforurensnings-databasen og avfalls- og avløpshåndtering. Hvilke tiltak og planer har kommunen for å sikre tilstrekkelig kvalitet i dette arbeidet?
4. **Samfunnssikkerhet og beredskap.** Hvilke mål og planer har kommunen for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap samt revisjon av planer? Hva er status for kommunalt beredskapsråd?

Styring og forvaltning av kommunen

Kommuneplanens areal og samfunnsplan er sammen med kommunens internkontroll sentrale verktøy for langsiktig planlegging, prioritering og styring av kommunen. Det samme gjelder budsjett og økonomiplanleggingen, for å sikre en bærekraftig forvaltning av kommunens økonomiske ressurser. Statsforvalteren ønsker å løfte følgende tema til dialog:

1. Hvilke strategier og planer har kommunen for å sikre god økonomisk bærekraft og handlingsrom framover?

En stor del av kommunes oppgaver og tjenester løses i dag gjennom interkommunalt samarbeid, enten i vertskommunesamarbeid eller andre ordninger. Vi viser her til rapporten «Interkommunalt samarbeid i Trøndelag», NIVI analyse, februar 2021. Statsforvalteren ønsker å løfte følgende tema til dialog:

1. Hvilke erfaringer har kommunen gjort med kommunesamarbeid? Hvordan sikrer kommunen seg tilstrekkelig styringsinformasjon om tjenestene som løses i interkommunalt samarbeid?
2. Hvilke forventninger har kommunen til det nye Namdal interkommunale politiske råd?
3. Hvilke tjenestemråder ser kommunen det naturlig å samarbeide om for å sikre gode tjenester og samfunnsutvikling i tiden fremover?

4 Statsforvalterens bilde av tjeneste- og forvaltningsområder

Denne delen gjengir Statsforvalteren i Trøndelag sitt inntrykk av kommunen som tjenesteyter eller forvalter på enkeltområder, herunder styrker og svakheter, utfordringsbilde og handlingsrom, sett opp mot statlige forventninger, politikk og Statsforvalterens kjennskap til kommunen.

4.1 Kommunal planlegging

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, vedtatt 14. mai 2019. Avveininger ut fra hensyn til samordnet areal- og transportplanlegging, barn- og unge, produksjonsgrunnet for jord- og skogbruk, herunder beiteressursene, naturmangfold/naturverdier, landskap, friluftsliv og strandsoneforvaltning. Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning. 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Dispensasjoner fra plan (antall)	10	6	IA
Reguleringsplaner vedtatt (antall)	0	0	IA
Kommuneplanens arealdel sist vedtatt (årstall)	IA	2016	IA
Kommuneplanens samfunnsdel sist vedtatt (årstall)	IA	2010	IA
Statsforvalterens bilde av området			
	I henhold til planstrategien planlegges revisjon av kommuneplanens samfunnsdel. Kommuneplanens arealdel fra 2016 planlegges ikke revidert, med unntak av arealdel tilknyttet sjøområdene (kystsoneplan). Liten aktivitet på plansiden med henholdsvis 0 og 2 planer på høring i 2019 og 2020.		
	Flatanger deltar i samarbeidet om kystsoneplan for Namdal – Fosen som er sendt på høring.		
	Lite fagmiljø på plan tilsier noe sårbarhet ved endringer i mannskap. I og med at samfunnsdelen skal revideres og at kommuneplanens arealdel er fra 2016, vil det fra et planperspektiv være formålstjenlig å rullere kommuneplanens arealdel for å sikre at fremtidige utfordringer og strategier for Flatanger blir ivaretatt.		
	Alder på kommuneplanens arealdel tilsier at overordna planverktøy ikke nødvendig vil henge sammen da samfunnsdelen skal revideres. Manglende kobling mellom KPA og KPS kan bidra til at fremtidige utfordringer og strategier for Flatangersamfunnet ikke nødvendigvis henger sammen og da spesielt med henblikk på fremtidige demografiendringer		
 Gul	Revisjon av kommuneplanens samfunnsdel vil gi kommunen et strategisk verktøy for å prioritere langsiktig også med tanke på fremtidige demografiutfordringer.		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> For å tilrettelegge for strategiske diskusjoner om arealdisponering kan det utarbeides en arealstrategi i kommuneplanens samfunnsdel, som sikrer en tettere kobling mellom samfunnsdelen og arealdel, og som igjen kan forenkle arbeidet med arealdelen. Har kommunen vurdert en slik tilnærming ved revisjon av kommuneplanens samfunnsdel, for å sikre tidlig politisk dialog og forankring? Er det forhold som kan tilsier at kommuneplanens arealdel burde rulleres selv om dette ikke er planlagt i henhold til kommunal planstrategi? 			

4.2 Kommunal økonomi

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> Økonomisk handlingsrom og bærekraft. Økonomistyring. 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Netto driftsresultat i pst. av brutto driftsinntekter	1,2	19,9	2,5 ¹
Arbeidskapital ² i pst. av brutto driftsinntekter	68,7	33,2	22,5 ¹
Netto renteeksponering i pst. av brutto driftsinntekter	85,0	27,3	51,2 ¹
Fri egenkapital drift i pst. av brutto driftsinntekter	9,5	11,6	11,8 ¹
Skatt i pst. av landsgjennomsnittet	115,1	119,0	100,0
1) Landet uten Oslo 2) Ekskl. premieavvik			
Statsforvalterens bilde av området			
	<p>I inntektssystemet for 2021 er kommunens utgiftsbehov beregnet til å være 29,4 % høyere enn gjennomsnittskommunen (en marginal nedgang fra 2020). Kommunen har innført eiendomsskatt i hele kommunen med en generell skattesats på 4,0 promille. Årsregnskapet for 2020 ble avlagt med et netto driftsresultat på 33,14 mill. kr. Det tas ingen forbehold til konklusjonene i revisors beretning for 2020. Kommunen har ikke vært registrert i ROBEK. Kommunen fikk utbetalt 29,18 mill. kr i havbruksfond i 2020, 7,85 i 2019 og 34,7 i 2018. De økonomiske nøkkeltallene er i stor grad påvirket av dette.</p>		
	<p>Ekstrem reduksjon i netto renteeksponering målt opp mot kommunens driftsinntekter, til lav eksponering ved utgangen av 2020. Sidene kommunens netto lånegjeld har gått ned, skyldes dette hovedsakelig utbetaling av havbruksfond. Meget god likviditet, tross en reduksjon i løpet av de 3 siste årene. Styrking av den frie egenkapitalen og en god buffer ved utgangen av 2020.</p>		
	<p>Ekstreme netto driftsresultater i 2 av de siste 3 årene som følge av utbetaling av havbruksfond. Under anbefalt minimumsnivå på det siste året, hvor utbetalingen fra fondet var vesentlig lavere enn de 2 øvrige. Vi er ikke kjent med om kommunen en del av et større fagmiljø på økonomiområdet. Uten en slik tilknytning er kommunen svært sårbar med hensyn til kapasitet og kompetanse på området.</p>		
	<p>Vurdering gitt i kommunens økonomiplan for 2021-2024: «Rådmannen ser imidlertid at de siste års økonomiske omstillingsperiode har båret frukter. Kommunen har tatt store steg m.h.t. å tilpasse drift til økonomiske rammebetingelser, selv om vi i inneværende år (2020) og i forslag til budsjett for 2021, salderer noe av driftskostnadene med fondsbruk. Dette med bakgrunn i behovet for å sikre kvalitative gode kommunale tjenester, bygge opp under positiv samfunnsutvikling, og at kommunen i de nærmeste årene vil få betydelige ekstraintekter som følge av eiendomsskatt fra Sørmarkfjellet vindkraftverk og utbetalinger fra havbruksfond.»</p>		
 Grønn	<p>Med bakgrunn i de mest sentrale nøkkeltallene for kommuneøkonomi vurderes kommunens økonomiske stilling som god.</p>		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> Hvordan vil kommunen arbeide framover for å ha god økonomiske bærekraft? Hvilke tiltak vil kommunen iverksette for møte utfordringer knyttet til demografi? 			

4.3 Samfunnssikkerhet og beredskap

Fokusområder		
<ul style="list-style-type: none"> Kommunen skal ha mål og plan for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) skal være revidert i løpet av de siste 4 år Overordnet beredskapsplan skal være revidert i løpet av siste år Skal ha gjennomført eller deltatt på øvelse i løpet av siste 2 år Helhetsbilde basert på DSB kommuneundersøkelse 2021, samt vurdering etter tilsyn mv. 		
Sentrale nøkkeltall	2021	Landet 2021
Helhetlig ROS-analyse sist revidert (årstall)	2019	IA
Overordnet beredskapsplan sist revidert (årstall)	2016	IA
Siste gang gjennomført eller deltatt på øvelse	2019	IA
Poeng i DSB kommuneundersøkelse/kommunetrappa (maks 37 poeng)	30,5	IA
Statsforvalterens bilde av området		
	Kommunen synes å ha fokus på samfunnssikkerhet og beredskap. Temaet bør imidlertid forankres i større grad i kommunens overordnede planverk. Kommunen har en oppdatert helhetlig ROS-analyse fra 2019. Analysen er basert på tidligere versjoner. En ny analyse bør i større grad gjenspeile samfunnsutviklingen og nåværende risikobilde. Kommunen har en oversiktlig overordnet beredskapsplan som utfylles med gode tiltakskort. Denne er imidlertid ikke revidert siden 2016. Når det gjelder Covid-19 fikk Flatanger sitt første smittetilfelle romjulen 2020 og har hatt noen enkelttilfeller etter dette. Kommunen har håndtert dette bra.	
	Flatanger er en liten kommune og kommunen har god oversikt over risiko og sårbarheter i kommunen. Kommunen er fleksible og kan omstille sine ressurser raskt ved hendelser. Flatanger kommune har et godt samarbeid med nabo-kommuner både når det gjelder brannvesen og kommuneoverlege m.v.	
	Kommunen har ikke utarbeidet mål og plan for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Kommunen har en helhetlig ROS-analyse fra 2019 som ikke innfrir kravene i sivilbeskyttelsesloven § 14. Relevante offentlige og private aktører er ikke invitert med i arbeidet med utarbeidelse av ros-analysen. Overordnet beredskapsplan er god, men heller ikke revidert siden 2016 (skal revideres årlig).	
	Flatanger kommune bør utarbeide mål og plan for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap som forankres i kommunestyret. Planen bør bl.a. inneholde årshjul for revisjon av planer, gjennomføring av øvelser og oppgave- og ansvarfordeling i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.	
 Gul	Statsforvalteren anbefaler at Flatanger kommune re-etablerer kommunalt beredskapsråd som i fellesskap utarbeider mål og plan for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i Flatanger. Dette bør forankres i kommunestyret. Beredskapsrådet kan også benyttes ved revisjon av helhetlig ROS-analyse og overordnet beredskapsplan.	
Sentrale tema		
<ol style="list-style-type: none"> Kommunens håndtering av Covid-19 Re-etablering og bruk av kommunalt beredskapsråd Mål og plan for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap samt revisjon av planer 		

4.4 Folkehelse

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> Kommunens fokus på folkehelse skal gjenspeiles i all planlegging. Satse på forebyggende tilbud med fokus på deltakelse, aktivitet og mestring. Psykisk helse og forebyggende rusarbeid skal være inkludert som en likeverdig del i folkehelsearbeidet. 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Overvekt inkludert fedme ved sesjon/17 år, gj.snitt 4 år, 2017-2020 (%)		27	22
Muskel- og skjelettplager/sykdommer 0-74 år (per 1000), 2017-2019		350	319
Psykiske symptomer - lidelser (per 1000), 2017-2019		175	157
Kilde: FHI			
Statsforvalterens bilde av området			
	Kommunen jobber med å få helhetlig oversikt over folkehelsen. Arbeidet har hatt høy prioritet i siste halvdel av 2021. Oversikten skal legge føringer for samfunnsplanarbeidet som kommer i gang i løpet av 2022, og tydelige mål og strategier skal flettes inn i alt øvrig planverk. Kommunen har jobbet med å bedre vannkvaliteten og har god tilgang til natur og friluftsliv.		
	Kommune har et godt kulturliv og har mange aktiviteter. Andelen som gjennomfører videregående opplæring ligger på landsnivået. Kommunen har sendt inn og blitt godkjent for opptak i <i>Program for folkehelse</i> , hvor hovedfokus blir styrking av møtearena for barn og unge og satsning på økt foreldrekompetanse.		
	En høyere andel av overvekt i forhold til landet i data fra FHI. Ungdom oppgis å trene sjeldnere enn landet for øvrig. Variasjon i deltagelse i aktiviteter på grunn av store geografiske avstander. Det er for lite koordinert innsats mellom etatene når prosjekter og tiltak settes i verk, dette skal iht. kommunen få økt fokus.		
	Jobbe strategisk og samordnet for å få Folkehelse til å bli systematisk inkludert i kommunens planverk.		
 Gul	Kommunen har en stor andel personer med overvekt inkludert fedme ved sesjon som er høyere enn landet. I tillegg har kommunen høy forekomst i andel med muskel og skjelettplager og psykisk lidelse i aldersgruppen 0- 74 år.		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Jobbe med planverk og generelle folkehelseiltak 2. Jobbe med risikoområder med indikerte tiltak 			

4.5 Omsorgstjenestene

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> Kommunen skal ha nødvendig kompetanse. Kommunen tilpasser omsorgstjenestene til fremtidige behov. Kommunen bruker planlegging som verktøy i sitt arbeid med omsorgstjenestene. 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (%)	0	0	0.64 ¹
Andel innbyggere 80 år og over som er beboer på sykehjem (%)	21.3	19	11.2 ¹
Årsverk i helse- og omsorg pr 10 000 innbygger	437.5	449.4	315,4 ¹
Andel helsefagarbeidere over 55 år (%)	45.73	-	34.5
1) Landet uten Oslo			
Statsforvalterens bilde av området			
	Flatanger har bygd nytt sykehjem og boliger med heldøgns omsorgsplasser. Geografien preges av lang kystlinje der fastlandet er oppdelt av fjordarmer. Dette gjør at det er relativt store avstander internt i kommunen, og medfører at de som bor både i sør og nord i kommunen har lange avstander for å kunne benytte kommunal infrastruktur og tjenestetilbud i midtre del av kommunen. Kommunen har mange fritidsboliger og hytter.		
	Har iverksatt lokalt rekrutteringsprosjekt som ser på ulike tiltak for å skaffe tilstrekkelig helsepersonell frem i tid. Har jobbet med å implementere Velferdsteknologi og satset på ernæringstiltak ved det nye sykehjemmet.		
	Det vil være en kraftig økning i antall av de eldste eldre i årene som kommer. Flatanger kommune har i 2020 2.27% av befolkningen som har demens, mens de i 2050 vil ha 6.23% av sine innbyggere som har demens. Demensandelen i kommunen øker altså med 144%. 60% av kommunens innbyggere over 80 år mottar hjemmetjenester eller institusjonstjenester. Helse- og omsorgstjenestene har utfordring med rekruttering.		
	Utvikling av lavterskel/møtearena som favner ulike grupper. Innovativ bruk av kompetanse, og samarbeid med frivilligheten og pårørende.		
 Gul	Stor økning av de eldste, i tillegg endel unge brukere av omsorgstjenesten som krever spesialisert kompetanse. Videre knytter det seg risiko for knapphet på helsepersonell i fremtiden. Dette gir utfordringer med å sikre fremtidig bærekraft i omsorgstjenestene.		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> Planlegging for å sikre tilstrekkelig kompetanse og kapasitet. Videreutvikling av plan for bærekraftig utvikling av omsorgstjenestene. 			

4.6 Kommunehelsetjenesten

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen skal ha tilstrekkelig legedekning. • Kommunen skal prioritere skolehelsetjeneste og helsestasjon. • Kommunene skal ha koordinerende enhet. • Kommunene skal gi helsetjenester til personer med rusavhengighet og psykiske utfordringer. 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetj. per 10 000 innb. 0-20 år	45.1	49.3	45.7 ¹
Årsverk med videreutd. i psykisk helse per 10 000 innb.	1.7	1.7	9.0 ¹
Avtalte fysioterapiårsverk pr 10 000 innb.	19.9	20	9.7 ¹
Antibiotika resepter per 1000 innb. 0-79 år per år (antall) ²	53	63	54
1) Landet uten Oslo 2) Kilde: FHI			
Statsforvalterens bilde av området			
	Er tilknyttet legevaktsordningen i Namdal, Midtre Namdal legevakt. Samarbeider med Namsos og Osen om Ø-hjelps tilbud. I tillegg samarbeides det med andre kommuner om kommunelegefunksjon og miljørettet helsevern. Har en fastlege med ledig listekapasitet. Er med i Namdalssamarbeidet om innføringsarbeidet med Helseplattformen i Namdal		
	Kommunen har satset på saksbehandling og tildeling av tjenester og koordinering (har f.o.m. 2018 økt administrativ ressurs på dette området). Har god tilgang på fysioterapi og helsestasjon og skolehelsetjeneste.		
	Har frivillighetssentral, men har ikke satt samarbeid med frivilligheten i system. Kommunen er avhengig av interkommunalt samarbeid for å kunne sikre små og sårbare kompetansefelt, Eks, kreftomsorg, psykisk helse, ergoterapeut, kommunepsykolog og legevakt.		
	Økende krav til spesialisering i tjenestene gir større behov for fagpersonell med spesialisert kompetanse, noe som krever at man må sette søkelyset på innovative løsninger og interkommunalt samarbeid.		
 Gul	Mangel på kompetanse innen rusarbeid og psykisk helse, manglende plan for habilitering og rehabilitering og økt forbruk av antibiotika gir grunnlag for gul vurdering.		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Interkommunalt samarbeid for å løse fremtidige behov 2. Arbeidet for utsatte barn og unge, herunder personer med habiliteringsbehov 			

4.7 Sosialtjenesten

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> At de sosiale tjenestene er forsvarlige og tilgjengelige for innbyggerne i kommunen. 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020¹
Antall sosialhjelpsmottakere målt opp mot antall innbyggere (antall sosialhjelpsmottakere)	1,5% (17)	1,08% (12)	2,3% ¹ (109 932)
Andel sosialhjelpsmottakere 18-24 år målt opp totalt antall sosialhjelpsmottakere (antall sosialhjelpsmottakere 18-24 år)	23,5% (4)	<i>Ikke rapportert</i>	19,5% ¹ (21 499)
1) Landet uten Oslo			
Statsforvalterens bilde av området			
	Flatanger inngikk 01.01.20 et interkommunalt samarbeid med Namsos, Overhalla og Høylandet om de sosiale tjenestene. Namsos er vertskommune. Lokasjon i Flatanger er åpen for henvendelser uten avtalt tid mandag og onsdag kl. 12.00-14.00, samt for timeavtaler alle dager kl. 09.00-14.30. Kommunen oppgir telefonnummer til NAV-kontoret på sine hjemmesider som kan benyttes ved henvendelser som gjelder sosialhjelp og akutt økonomisk bistand. NAV Midtre Namdal var i perioden 2018-2020 innvilget prosjektmidler via Statsforvalteren for å utvikle de sosiale tjenestene. Målgruppen for prosjektet var unge under 30 år som ikke kan nyttiggjøre seg ordinær utdanning og arbeidsliv. Statsforvalteren har ikke mottatt klagesaker som gjelder sosiale tjenester fra Flatanger de siste to årene.		
	Andel sosialhjelpsmottakere i Flatanger er lavere enn resten av landet. Kontoret har et team som godkjenner vedtak om økonomisk sosialhjelp, samt to gjeldsrådgivere som deltar i samtaler i Flatanger. Kontoret har via prosjektmidler fra Statsforvalteren hatt Jobbhus for ungdommer, noe som har gitt gode resultater. Kontoret har fra høsten 2021 inngått samarbeid med andre aktører for å gi tilbud til unge som ikke kan nyttiggjøre seg ordinær videregående opplæring.		
	NAV Midtre Namdal har meldt om at kontoret ikke har tilstrekkelig tilgjengelighet til midlertidig botilbud. Statsforvalteren har vært i kontakt med avdelingsleder ved kontoret, og får opplyst at dette ikke er en betydelig utfordring i Flatanger kommune. Det er usikkert om Jobbhuset kan videreføres grunnet ressursituasjon til NAV-kontoret.		
	Kommunen bør være nysgjerrig på å videreutvikle tilbud til utsatt ungdom. Kommunens hjemmesider bør oppdateres, slik at det gis informasjon om hvilke sosiale tjenester innbyggerne kan søke om.		
 Grønn	Statsforvalteren er ikke bekymret for tilgjengeligheten eller kvaliteten til de sosiale tjenestene.		
Sentrale tema			
1. Arbeid med å forebygge utenforskap som skyldes økonomiske og sosiale forhold blant utsatt ungdom.			

4.8 Integrering og kvalifisering

Fokusområder		
<ul style="list-style-type: none"> • Skape gode arenaer for hverdagsintegrering • Godt tilpassede tilbud innenfor norsk som andrespråk for barn, unge og voksne • Språkopplæring og utdanningsrettet kvalifisering for innvandrere 		
Sentrale nøkkeltall	2019	Landet 2019
Andel personer med innvandrerbakgrunn som har grunnskole som høyeste utdanning	20	26,4
Personer i husholdninger med vedvarende lavinntekt (%-andel blant alle med innvandrerbakgrunn)	44,2 ¹	27,8 ¹
Andel personer med innvandrerbakgrunn som er sysselsatt (%)	59,7	63,3
<p>1) 2020-tall Kilde: imdi.no – Statistikk. Personer med innvandrerbakgrunn omfatter både arbeidsinnvandrere, familieinnvandrede og flyktninger. For prosentvis fordeling mellom disse gruppene - se imdi.no</p>		
Statsforvalterens bilde av området		
	Andelen personer med innvandrerbakgrunn i kommunen (inkl. norskfødte barn med innvandrerforeldre) utgjør om lag 12,9 % (fylkessnitt 12,7 %; 2020-tall). 41,5 % av denne delen av befolkningen er arbeidsinnvandrere (fylkessnitt 25,7 %). Ifølge tall fra IMDi hadde kommunen 6 deltakere i introduksjonsprogram per 31.12.2020.	
	Andelen personer med innvandrerbakgrunn som er sysselsatt utgjør 59,7 % av den samlede gruppen. Det er om lag på fylkessnitt, som er 61,7 %. Andel av innvandrerne i alderen 33 til 66 har grunnskole som sin høyeste utdanning ligger noe under fylkessnittet.	
	Blant alle personer med innvandrerbakgrunn i kommunen, bor 44,2 % i husholdninger med vedvarende lavinntekt. Dette er om lag 10 prosentpoeng over fylkessnittet på 31,3 %	
	I tider med endringer i arbeidsmarkedet, kan tilbud om supplerende norskopplæring og annen grunnleggende kvalifisering være viktig for personer med innvandrerbakgrunn. Slike tiltak kan forbygge utenforskap og langvarig avhengighet av offentlige ytelser på sikt.	
 Grønn	Formell yrkeskompetanse er et viktig grunnlag for en varig tilknytning til arbeidsmarkedet. Enkelte kan ha behov for supplerende grunnopplæring (grunnskoleopplæring for voksne), som grunnlag for videre kvalifisering, selv mange år etter bosetting.	
Sentrale tema		
1. Sikre tilgang på språkopplæring og andre kvalifiserende tilbud for personer med innvandrerbakgrunn som har en svak tilknytning til arbeidsmarkedet og/eller som har liten formell utdanning.		

4.9 Barnehage

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> Barnehager med høy kvalitet som ivaretar barnas behov for omsorg og lek, og fremmer læring og danning Et tilgjengelig barnehagetilbud for alle barn 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Barnehagedekning: Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år	86,3 %	100 %	92,9 %
Pedagognorm: Andel barnehager som oppfyller pedagognormen uten dispensasjon (%)	100%	50%	68,8 %
Antall barn per ansatt	4,4	4,9	5,7
Antall dispensasjoner fra utdanningskravet (pedagogisk leder)	0	0	1409
Kilder: Barnehagefakta.no, Kommunestatistikken, BASIL, Statistikkbasen UDir			
Statsforvalterens bilde av området			
	Flatanger har 2 kommunale barnehager med til sammen 46 barn, 21 barn fra 0-2 år og 25 barn fra 3-5 år. Den ene barnehagen har 2 barn, alle over 3 år. Det er ingen menn som arbeider i barnehagene, landsgjennomsnitt er 9,8% andel menn. 38 % av de ansatte er barnehagelærere, nasjonalt snitt er 42 %. 28% av de ansatte er barne- og ungdomsarbeidere, nasjonalt snitt er 22 %. Barnehagene i Flatanger deltar i kompetanseutvikling i regionalt nettverk med Namsos og Overhalla.		
	Flatanger kommune bidrar positivt i utviklingen av det regionale kompetansenettverket.		
	På nasjonal statistikk kommer den ene barnehagen ut med at pedagognormen ikke oppnås. Dette er fordi kriteriet for dette telles ut fra pedagogiske ledere med barnehagelærerutdanning. Pedagogisk leder har utdanning som <i>tilsvarer</i> barnehagelærerutdanning, noe som det er anledning til etter regelverket om bemanning i barnehage. Andel barnehagelærere er likevel sårbart på sikt. Rekruttering av menn til arbeid i barnehage er også en utfordring.		
	Kommunen tilbyr barnehageplass på Utvorda og Lauvsnes. Barnehagen på Utvorda er liten, det er om lag en times reiseveg til Lauvsnes. Barnehagen på Utvorda er del av et oppvekstsenter.		
 Gul	Flatanger kommune innfrir pedagog- og bemanningsnormen. Andel barnehagelærer kan være sårbart på sikt og det er ingen menn som jobber i barnehagene. Flatanger bidrar positivt i utviklingen av det lokale kompetansenettverket.		
Sentrale tema			
1. Hvordan vil myndigheten legge opp arbeidet med å veilede og påse barnehageeierens arbeid med det psykososiale barnehagemiljøet (nytt kap. VIII i barnehageloven) i årene framover?			

4.10 Grunnskole

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • Alle elever har et godt og inkluderende læringsmiljø • Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensial • De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse • Alle lykkes i opplæringen og utdanningen 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Nasjonale prøver, 8.trinn, mestringsnivå 1+2, lesing og regning	*	*	27,2
Nasjonale prøver, 5.trinn, mestringsnivå 1, regning	*	*	23,7
Elevundersøkelsen, Støtte fra lærerne, 7. trinn	3,9	4,7	4,3
Elevundersøkelsen, Faglig utfordring, 10. trinn	3,6	4,1	4,3
Grunnskolepoeng	43,4	44,1	43,2
*) Tall er ikke offentlig			
Statsforvalterens bilde av området			
	Flatanger kommune har 82 elever, fordelt på 2 kommunale skoler. Skoleåret 2010/11 hadde kommunen 107 elever. 9,1 % av elevene mottar spesialundervisning. To av tre elever som mottar spesialundervisning er gutter.		
	Flatanger kommune har gode resultater i grunnskolepoeng. I skoleåret 2019-20 lå den på 43,4 poeng, mens i skoleåret 2020-21 ligger den på 44,1 poeng. Tilsvarende nasjonale tall er 43,1 for 2019-20 og 43,2 for 2020-21. Skolemiljøindikatorene trivsel og støtte fra lærerne for 10.trinn har forbedret seg siste skoleåret. Vi ser også at indikator støtte fra lærerne for 7. trinn har hatt en signifikant forbedring siste skoleåret. Resultatene for nasjonale prøver på 5. trinn viser en liten forbedring siste året. Kommunen oppfylder lærernormen.		
	Kommunen har hatt dårlige resultater i nasjonale prøver over flere år. Vi ser en negativ utvikling i resultater for 8. trinn. For kommuner som har varierende antall elever per trinn, bør resultater sees over tid.		
	Flatanger kommune har forbedret resultater for skolemiljøindikatorene: trivsel, faglig utfordring og støtte fra lærerne på 10. trinn. Kommunen har svake resultater for nasjonale prøver, spesielt på 8.trinn.		
 Gul	Flatanger kommune har vært en oppfølgingskommune, dvs. at kommunen har hatt svake lærings- og læringsmiljøresultater over flere år. I den forbindelse har kommune hatt <i>Nasjonalt veilederkorps</i> gjennom <i>Oppfølgingsordninga</i> fra 1.1.2019 og avsluttet i juni 2021. Kommunen har bedre resultater for grunnskolepoeng siste skoleåret.		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunes utvikling i resultater i nasjonale prøver 2. Kommunens prioritering av arbeid etter deltakelse i Oppfølgingsordningen 3. Kommunens arbeid med elevenes medvirkning og at elevstemmen høres i skolens arbeid 			

4.11 Barnevern

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> Barn skal ha rett hjelp til rett tid (forsvarlige tjenester) Kommunen må gjøre nødvendige forberedelser i forkant av kommende oppvekstreform/barnevernreform (ikrafttredelse 1.1.2022) Kommunen skal ha en forsvarlig akuttberedskap utenfor barneverntjenestens arbeidstid 			
Sentrale nøkkeltall - Midtre Namdal barneverntjeneste	2019	2020	Landet 2020
Antall mottatte bekymringsmeldinger	226	364 ²	IA
Antall avslutta undersøkelser	190	134	IA
Antall barn med hjelpetiltak pr. 31.12	139	163	IA
Antall barn under omsorg pr. 31.12	40	35	IA
1) Økning i antall meldinger skyldes til dels endret registreringspraksis.			
Statsforvalterens bilde av området			
	Namsos kommune er vertskommune for den interkommunale barneverntjenesten som i tillegg består av Flatanger og Overhalla.		
	Midtre Namdal barneverntjenesten inngår i læringsnettverk sammen med Indre og Ytre Namdal barneverntjeneste. Disse tre tjenestene samarbeider bl. a om en felles fosterhjemsressurs. Antall barn som ventet på tiltak gikk ned fra 25 barn ved årsskiftet 2019 til 1 barn 31.12. 2020. Rapportering pr 30.6.2021 viser at 8 barn venter på tiltak.		
	Tjenesten har hatt utfordringer på flere områder over tid. Dette har det vært dialog med tjenesten og kommuneledelsen om. Kommunen har jevnlig rapportert til Statsforvalteren om situasjonen ved tjenesten. Det er midlertidighet i ledelse ved tjenesten. Høyt sykefravær over tid har gjort det nødvendig å rekruttere nye midlertidig ansatte. Tjenesten har et svært høyt antall barn som ikke får sin omsorgssituasjon undersøkt innen lovens krav. Statsforvalteren gjennomførte et stikkprøvetilsyn ved barneverntjenestens i juni 2021. Tilsynet avdekket lovbrudd.		
	I forberedelse av barnevernreformen/oppvekstreformen, er det nødvendig å planlegge hvordan kommunen skal lykkes med å overta økt faglig og økonomisk ansvar, samt sikre det helhetlige forebyggende arbeidet. I forslag til ny barnevernlov foreslås det å lovfeste at kommunen skal ha en plan for det forebyggende arbeidet, herunder avklaring av barnevernets rolle utover ivaretagelse av kjerneoppgavene. Det blir også økt kompetansekrav til barneverntjenesten fra og med 2031.		
 Rød	Bakgrunnen for Statsforvalterens vurdering: <ul style="list-style-type: none"> Midlertidig ledelse og høyt sykefravær Avdekkede lovbrudd i forbindelse med tilsyn Vedvarende fristbrudd i undersøkelser 		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> Sikre nødvendig kompetanse, samt kvalitet og bredde i hjelpetiltakene før ikrafttredelse av oppvekstreformen/barnevernsreformen. Sikre en praksis i tråd med regelverket, jf. avdekkede lovbrudd på ovennevnte tilsyn. 			

4.12 Klima og miljø

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • Kommunene har oppgaver og myndighet på hele klima- og miljøområdet, og kommunens oppfølging er avgjørende for å oppnå nasjonale miljømål. • Klimatilpasning og utslippskutt. • Kartlegging av naturmangfold i forb. med arealplanlegging i kommunen. • Avfallshåndtering, avløp og forurenset grunn. • Bekjempelse av fremmede arter og lokal forvaltning av verneområder . 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020 ¹
Andel innbyggere tilknyttet anlegg der renskrav er oppfylt (prosent)	-	85	47,2
Andel husholdningsavfall levert til materialgjenvinning, inkl. biologisk behandling (prosent)	44,8	43,9	41,5
1) Landet uten Oslo			
Statsforvalterens bilde av området			
	Regnskog/kystgranskog, kystlynghei og strandeng og strandsump er viktige naturtyper i Flatanger.		
	Kommunen trekker selv frem arbeidet med etablering av gode avfallshåndterings-tjenester, at det er gjennomført strandrydding i samarbeid med havbruksnæringen og systematisk arbeid med oppfølging av vannregionplan. Statsforvalteren mener det er positivt at kommunen deltar i klimatilpasningsnettverket i fylket. Kommunen har system for utsortering av matavfall. Flatanger inngår nå i Namsen vannområde, som har egen vannkoordinator.		
	Kommunen har ikke søkt klimasatmidler. Det er behov for revisjon av klima- og energiplan, klimatilpasning bør inngå som tema her om ikke egen plan lages. Tiltak mot avskoging, nedbygging av myr, samt økt CO ₂ -opptak bør inngå i planen. Kommunen er under kravet for materialgjenvinning, og trenden er negativ. Kommunen har ikke administrator og ingen lokaliteter med kommunen som myndighet er registrert i Grunnforurensningsdatabasen. Lokal forvaltning av verneområder: kommunen har vært lite aktiv som forvaltningsmyndighet siste par årene. Vi savner møtedeltakelse og initiativ til å få gjennomført uttak av en sitkabestand i et naturreservat, og initiativ til bekjemping av fremmede arter, spesielt i verneområder. Ni naturlige vannforekomster og flere kystvannforekomster oppnår ikke god økologisk tilstand. Vannkraft og fiskeri/akvakultur er de viktigste påvirkningene på vannmiljø. Statsforvalteren har tidligere i 2021 hatt en gjennomgang for å sikre at nærstasjoner til akvakulturanlegg ikke inngår i beregningsgrunnlaget for tilstand i Vann-nett.		
	Vi er nå inne i FN's tiår for naturrestaurering, kommunen bør se etter områder, også utenom naturreservater, som kan restaureres og tilbakeføres til naturtilstand.		
 Rød	Kommunen vurderes til høy risiko, noe som skyldes bl.a. manglende gjennomføring av tiltak mot fremmede arter, manglende oppdatering av Grunnforurensnings-databasen og avfalls- og avløpshåndtering.		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bare 5,5 % av kommunens areal er kartlagt for naturtyper. Naturverdier bør derfor kartlegges i forbindelse med arealsaker i store deler av kommunen. 2. Overvåking av vannforekomster i kommunen med fokus på kommunale ansvarsoppgaver. Viktig også at overvåkingen skal lede mot tiltak der det er nødvendig. 			

4.13 Landbruk

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • Landbruk over hele landet. • Økt verdiskaping. • Bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser. • Aktiv bruk av skog i klimasammenheng 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Planteindeks	3,6	3,9	5,5 ¹
Søknader om produksjonstilskudd	46	44	
Antall foretak med sau	22	22	
1) Gjennomsnitt for Trøndelag – Kilde Landbruksdirektoratet			
Statsforvalterens bilde av området			
	Det har tradisjonelt vært en kombinasjon mellom jord og fjord i næringsveien i kystkommunen Flatanger. De viktigste næringsveiene er landbruk og havbruk, samt turisme. 84 % av jordbruksarealet er brukt til grovforproduksjon. Kommunen regnes som landets femte største havbrukskommune. I kommunen er det et stort antall hytter og fritidsboliger. Kommunen er en relativt liten skogkommune med et begrenset antall saker. Kommunen gjør en god jobb med skogforvaltninga, selv om ressursene til skog er begrensede. Det er et press på sentrums- og sentrumsnære arealer på Lauvsnes.		
	Nye skogbruksplaner gir muligheter for noe økt aktivitet. Kommunen utarbeider en landbruksfaglig uttalelse ved dispensasjonssøknader. Landbruk er en viktig næring i de fleste grendene i Flatanger, og kommunen viser vilje til å ivareta jordvernet. Det har vært en satsing på beitebruk. Sauetallet har steget mye siden år 2000 og har holdt seg høyt. Antall foretak likeså. Av foretakene med melkeproduksjon er andelen løsdriftsfjøs stor.		
	Det er ikke gjennomført kontroll av tilskudd til nærings og miljøtiltak i skogbruket. Gode tider i oppdrettsnæringen gir arbeidsplasser og tilflytting samtidig som det skjer en «forflytting» fra grendene inn mot sentrum. Det er behov for helhetlig planlegging som sikrer en balansert utvikling for landbruk sentralt i kommunen.		
	Planteindeks antyder at skogplanting kan økes. Det samme med lovpålagte kontroller. Liten stillingsandel på skog, og ingen formell skogkompetanse.		
 Grønn	Flatanger kommune gjør en god jobb på med forvaltningsoppgavene på områdene jord og skog, til tross for begrensede ressurser på skogområdet.		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Hva gjør kommunen for å få størst mulig effekt ut av nye skogbruksplaner? 2. Hva gjør kommunen for å øke kontrollaktiviteten på skogområdet? 3. Hva gjør kommunen for at landbruket skal nå målet om redusert klimautslipp? 4. Hvordan kan kommunen bidra til at beitearealet blir utnyttet også i framtida? 			

4.14 Reindrift

Fokusområder				
<ul style="list-style-type: none"> • Offentlige myndigheters ansvar når det gjelder Grunnloven § 108 og folkerettens regler om urfolk. • Reindriften arealbehov skal ivaretas i alle planprosesser og reindriften skal sikres medvirkning. • Samordning av planlegging på tvers av kommune- og fylkesgrenser for å sikre reindriften sammenhengende bruksarealer. 				
Sentrale nøkkeltall	RBD¹ 2019²	RBD¹ 2020²	Kommune 2020²	RBO³ 2020²
Antall siidaandeler	6	6	IA	39
Reintall, sluttstatus pr 31.03 (antall)	1880	1856	IA	13864
Slakteuttak (tonn)	6	3	IA	97
Reinbeiteareal totalt (km ²)	IA	3582	286(62 ⁴)	IA
Særverdiområder for reindriften (km ²)	IA	899	24(5 ⁴)	IA
Minimumsbeiter – seine vinterbeiter (km ²)	IA	828	0(0 ⁴)	IA
1) RBD – Fovsen Njaarke sijte 2) Driftsårene 2018/19 og 2019/20 3) RBO – Nord-Trøndelag reinbeiteområde 4) pst. av kommunens areal				
Statsforvalterens bilde av området				
	Fovsen Njaarke sijte består av to driftsgrupper og det er Nord-Fosen-gruppen som har beiterettigheter i Flatanger. Tradisjonelt brukes områdene på tidlig vinter. Arealene lengst sør også på høsten. Områdene lengst ut mot kysten er lite brukt i seinere tid. Sijten har imidlertid mistet store vinterbeitearealer på grunn av vindkraftutbygging. I Flatanger er Sørmarksfjellet utbygd, mens OED ikke har konkludert ennå ift klage på avslag på utsatt idriftsetting av vindkraftverket på Innvordsfjellet. Både arealtap, store rovvilttap og klimaforhold antas å være årsaken til lav produksjon i reindriften på Fosen de siste årene.			
	Nesten all ny fritidsbebyggelse skjer sjøvendt og berører ikke reinbeitearealer.			
	På grunn av store tap av vinterbeiteområder på grunn av vindkraft har gjenværende beitearealer fått større verdi for sijten. Vi regner med at områder i kommunen som hittil i liten grad har hatt rein på beite på vinteren, nå kan bli brukt oftere. For å bruke de kystnære vinterbeitearealene er reindriften avhengige av åpne flyttleier ved f.eks. Hestdalen, Hanakamvatnet, Grønlielva og Honnavatnet.			
	Nytt lovkrav om konsultasjoner når samiske interesser blir berørt må ivaretas i arealplanleggingen.			
 Grønn	Ut over inngrep knyttet til vindkraftutbygging, har inngrepene i reinbeitearealene vært få de siste årene. Planapparatet i kommunen er imidlertid lite og sårbart, noe som kan være utfordrende for en forutsigbar arealpolitikk.			
Sentrale tema				
1. Hvordan vil kommunen ivareta kravet om konsultasjoner når samiske interesser blir berørt?				

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600, 7734 Steinkjer